

S p r á v a p r e O c Z

o výsledku vykonanej následnej finančnej kontroly postupu obce týkajúceho sa vybavenia žiadosti o poskytnutie príspevku na financovanie sociálnych služieb v zariadení neverejného poskytovateľa – Stredisko sociálnych služieb, n. o. Kanianka v roku 2013 (uznesenie OcZ č. 38/13) vypracovaná v zmysle § 18f, ods. 1, písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „v z. n. z. d.“)

Na základe uznesenia č. 38/13, ktoré bolo prijaté na rokovaní OcZ dňa 15.05.2013, znenie ktorého bolo zapracované aj do schváleného plánu kontrolnej činnosti na druhý polrok 2013, ako aj v súlade so zákonom NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d. a zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vykonal hlavný kontrolór obce Zemianske Kostol'any Ing. Jozef Krett v kontrolovanom subjekte :

O B E C Z E M I A N S K E K O S T O L ' A N Y
Obecný úrad Zemianske Kostol'any
Ulica 4. apríla 60/28
972 43 Zemianske Kostol'any
IČO 00651001

následnú finančnú kontrola postupu obce týkajúceho sa vybavenia žiadosti o poskytnutie príspevku na financovanie sociálnych služieb v zariadení neverejného poskytovateľa – Stredisko sociálnych služieb, n. o. Kanianka v roku 2013 (uznesenie OcZ č. 38/13).

Kontrolované obdobie: rok 2012

Kontrola bola vykonaná v období : 17.07. 2013 – 31.12.2013

Miesto vykonania kontroly : zahájenie v priestoroch Obecného úradu Zemianske Kostol'any, miesto vykonania kontroly taktiež v priestoroch OcÚ Zemianske Kostol'any, spracovanie podkladov a záverov z kontroly v mieste trvalého bydliska hlavného kontrolóra obce.

Predmetom následnej finančnej kontroly je **kontrola postupu obce týkajúceho sa vybavenia žiadosti o poskytnutie príspevku na financovanie sociálnych služieb v zariadení neverejného poskytovateľa – Stredisko sociálnych služieb, n. o. Kanianka v roku 2013 (uznesenie OcZ č. 38/13) a stým súvisiace ďalšie okolnosti.**

Kontrola bola vykonaná v súlade s uvedenými zákonmi :

- zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. z. d.
- zákon č. 488/2008 Z. z. o sociálnych službách v z. n. z. d.
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v z. n. z. d.

- zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z. n. z. d.
- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v z. n. z. d.
- zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d.
- „Registratúrny poriadok obce Zemianske Kostolany“, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 20.04.2005 uznesením č. 44/05 a následne schválený Ministerstvom vnútra SR, Štátnym archívom v Nitre, pobočka Bojnice, listom zo dňa 27.06.2005 č. A/VI-2/2005-514
- „Štatút obce Zemianske Kostolany schválený v OcZ dňa 27.6.2011 uznesením č. 59/11
- „Zásady odmeňovania poslancov a členov komisií Obecného zastupiteľstva obce Zemianske Kostolany“, ktoré boli schválené na rokovaní OcZ dňa 27.06.2011 uznesením č. 52/11

Túto správu pre obecné zastupiteľstvo som sa rozhodol, v súlade s § 18f, ods. 1) písm. d) zákona o obecnom zriadení, koncipovať trochu v širších súvislostiach ako mi to dovoľuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d., a to z dôvodu, aby sme sa do budúcnosti vyhli podobným nezrovnalostiam a dohadom, ktoré v minulosti traumatizovali a polarizovali občanov obce Zemianske Kostolany a aby sme si takpovediac „vyčistili stôl“ pred ďalšou prácou, ktorá nás čaká.

Niektorých obyvateľov obce, ako aj poslancov OcZ iritovalo v roku 2012 viacero vecí, ktoré majú priamy, či nepriamy súvis s témou tejto kontroly. Bolo nimi hlavne :

- právoplatnosť zvolenia zástupcu starostky obce
- plat zástupcu starostky obce
- zvolenie prvého zasadnutia OcZ po skončení mandátu starostky obce
- nárok na dovolenku zástupcu starostky obce

Keďže som sa tomu v minulom roku toľko venoval, nedá mi, aby som Vás v krátkosti neinformoval o tom, čo som zistil, a preto túto svoju správu začnem v trochu širších súvislostiach.

Prvé dve odrážky boli v súlade s platnou legislatívou, ako uvediem nižšie.

Pri tretej odrážke síce nedošlo priamo k porušeniu zákona, ale je na zvážení poslancov OcZ, či to bolo podľa nich v poriadku, a to hlavne z hľadiska akejsi elementárnej slušnosti.

Posledná odrážka má však s témou kontroly priamu súvislosť.

Podme ale pekne po poriadku :

Starostka obce ústne oznámila obecnému zastupiteľstvu na jeho rokovaní dňa 23.03.2011, že za svojho zástupcu poverila v tom čase ešte Bc. Gorana Kovača, čo je v súlade s § 13b, ods. 1) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, kde sa hovorí, že :

„Starostu zastupuje zástupca starostu, ktorého spravídla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta do 60 dní od zloženia sľubu starostu; ak tak neurobí, zástupcu starostu zvolí obecné zastupiteľstvo. Zástupca starostu môže byť len poslanec. Ak obec má viac ako 20 000 obyvateľov, starosta môže poveriť zastupovaním dvoch zástupcov starostu, pričom určí ich poradie. Starosta môže zástupcu starostu kedykoľvek odvolať. Ak starosta odvolá zástupcu starostu, poverí zastupovaním ďalšieho poslanca do 60 dní od odvolania zástupcu starostu.“

Nakoľko však k prerokovaným materiálom nebolo priložené toto poverenie na zastupovanie v písomnej forme, neskôr vznikli rôzne podozrenia, že sa tak stalo až po 60 dňovej lehote po jej zvolení za starostku obce. Tieto pochybnosti sa však dajú jednoznačne vyvrátiť, napriek

tomu, že menovací dekrét nebol priložený do materiálov na rokovanie tohto OcZ, avšak bol zaevidovaný v registratúrnom denníku obce, dňa 14.02.2011 pod číslom 260/2011. Starostka tak oboznámila poslancov obecného zastupiteľstva s touto skutočnosťou na najbližšom zasadnutí OcZ, ktoré sa konalo dňa 23.03.2011.

Je tiež pravdou, že menovací dekrét bol zaregistrovaný v registratúrnom denníku obce až na 61 deň. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že tento právny akt je právoplatný, nakoľko v zákone č. 71/1967 Zb. správny poriadok v z. n. z. d. je v § 27, ktorý pojednáva o lehotách, v ods. 2) uvedené :

„Do lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak taký deň v mesiaci nie je, končí sa lehota posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo na deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší budúci pracovný deň.“

Ďalej sa v ods. 3) píše : „Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty podanie podá na správnom orgáne uvedenom v § 19 ods. 4 alebo ak sa podanie odovzdá na poštovú prepravu.“ A nakoniec v ods. 4) je uvedené : „V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, pokiaľ sa nepreukáže opak.“

A to je presne tento prípad. Bývalá starostka obce zložila sľub dňa 15.12.2010 na rokovaní OcZ. Šesťdesiaty deň tak pripadol na 13.02.2011. Keďže šesťdesiaty deň pripadol presne na nedeľu, menovanie zástupcu starostu mohlo byť právoplatne vykonané ešte aj 14.02.2011. V tomto prípade nedošlo k porušeniu zákona.

V zákone 369/1990 Zb. o obecnom zriadení sa v § 13b, ktorý pojednáva o zastupovaní starostu v ods. 3) uvádza, že :

„Zástupca starostu zastupuje starostu v rozsahu určenom starostom v písomnom poverení.“ Toto sa však týkalo Ing. Gorana Kovača len v období, keď funkciu starostky vykonávala ešte Ing. Helena Kovačova. Odo dňa zániku jej mandátu sa na jej zástupcu vzťahuje ods. 4, ktorý znie :

„Ak zanikne mandát starostu pred uplynutím funkčného obdobia [§ 13a ods. 1 písm. c) až i)], plní úlohy starostu v plnom rozsahu zástupca starostu; ak sú poverení zastupovaním dvaja zástupcovia starostu, plnia tieto úlohy v poradí, v ktorom boli poverení za zástupcov starostu. Zastupovanie sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu.“

Ďalej sa v ods. 5) uvádza :

„Zástupcovi starostu, ktorý plní úlohy starostu podľa odseku 4, patrí plat podľa osobitného zákona.“

Týmto osobitným zákonom je Zákon NR SR č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z. n. p., kde sa v Druhej časti tohto zákona pojednávajúcej o Platových pomeroch starostov, v § 3) hovorí :

„ Starostovi patrí plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a násobku podľa § 4 ods. 1 alebo násobku podľa § 4 ods. 7. Plat sa zaokrúhľuje na celé euro nahor.“

Ďalej sa v ods. 2) hovorí, že :

„Plat podľa odseku 1 patrí starostovi odo dňa zloženia predpísaného sľubu.“

Tu by sa obdobne dalo tvrdiť, že tento základný plat patrí aj zástupcovi starostu, ktorý po zániku mandátu starostu pred uplynutím funkčného obdobia podľa § 13a ods. 1 písm. c) až i), začne plniť úlohy starostu v plnom rozsahu. Úplne by tu teda postačoval minimálny základný plat starostu v zmysle tohto zákona (§ 3, ods.1), ktorý je 1,98 násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve. Pri nástupe novej pani starostky obce

Ing. Jany Školíkovej jej bol schválený takisto len základný plat napriek tomu, že zvíťazila v doplňujúcich voľbách na starostu obce, ktorý predstavoval 1 594,00 € brutto.

V § 4 ods. 2) sa ďalej píše, že : „Plat starostu nemôže byť nižší, ako je ustanovené v § 3 ods. 1. Obecné zastupiteľstvo môže tento plat rozhodnutím zvýšiť až o 70 %.“

V zmysle zákona by tak zástupcovi starostky obce Ing. Goranovi Kovačovi prináležal len základný plat v zmysle § 3 ods. 1. Keďže sa však v § 4 ods. 2) vyššie citovaného zákona v druhej vete píše, že : Obecné zastupiteľstvo môže tento plat rozhodnutím zvýšiť až o 70 %, musel som zobrať do úvahy aj „Zásady odmeňovania poslancov a členov komisií Obecného zastupiteľstva obce Zemianske Kostolany“, ktoré boli schválené na rokovaní OcZ dňa 27.06.2011 uznesením č. 52/11 v článku III. Obmeňovanie zástupcu starostu, vo svojich dvoch odsekoch hovorí nasledovné :

„ 1) Zastupovanie starostu obce podľa § 13 a odstavec 1. písmeno „c – i“ zákona 369/1990 Zb. náleží zástupcovi starostu odmena vo výške platu starostu stanoveného obecným zastupiteľstvom v zmysle zákona číslo 253/1994 Zb.

2) Zastupovanie starostu na dobu určitú /počas neschopnosti výkonu funkcie z dôvodu nemoci, čerpanie riadnej dovolenky.../ náleží zástupcovi starostu plat na základe predloženia výkazu a skutočne odpracovaných hodín schváleného obecným zastupiteľstvom za dané obdobie.“

Na základe vyššie uvedeného patrilo zástupcovi starostky obce podľa ods. 1) plat vo výške platu starostu stanoveného obecným zastupiteľstvom, čo predstavovalo 2 588,45 € brutto.

Do budúca by som odporúčal obecnému zastupiteľstvu túto výšku buď znížiť na základný plat starostu, alebo to aspoň viazať na to, či bude zástupca starostu uvoľnený na výkon verejnej funkcie z dovtedajšieho zamestnania alebo nie v plnom rozsahu. Odporúčam to aj vo vzťahu k tomu, že následne zvolenej starostke bol priznaný len základný plat s tým, že tento sa môže zvýšiť až vtedy ak niečo v tejto funkcii dosiahne.

V „Štatúte obce Zemianske Kostolany“ sa v § 17 Zástupca starostu, v ods. 6) píše : „Zástupca starostu v súčinnosti s odbornými oddeleniami obecného úradu koordinuje činnosť všetkých komisií obecného zastupiteľstva a poskytuje poslancom a členom komisií informácie pre plnenie ich úloh.“ Túto časť štatútu obce je však podľa môjho názoru dosť ťažko plniť v prípade, keď zástupca starostu nie je dlhodobo uvoľnený na výkon tejto funkcie. Do budúca by bolo potrebné konkretizovať, ako má konkrétne vykonávať tieto úlohy, nakoľko ja osobne som to nepostrehol, alebo tento odsek v Štatúte obce celkom vypustiť.

V zmysle ods. 4, § 13 zákona o obecnom zriadení starosta zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva. V § 12 zákona o obecnom zriadení, ktoré pojednáva o rokovaní obecného zastupiteľstva sa v ods. 1) uvádza :

„**Obecné zastupiteľstvo zasadá podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace.** Ak požiada o zvolanie zasadnutia obecného zastupiteľstva aspoň tretina poslancov, starosta zvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva tak, aby sa uskutočnilo do 15 dní od doručenia žiadosti na jeho konanie. Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolá starosta zvolený v predchádzajúcom volebnom období tak, aby sa uskutočnilo do 30 dní od vykonania volieb. Obecné zastupiteľstvo zasadá v obci, v ktorej bolo zvolené.“

Tu môžeme mať rôzny názor na to, čo je to **podľa potreby**. Keďže však bývalej starostke zanikol mandát z dôvodu právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin (§ 13a, ods. 1, písm. d, zákona o obecnom zriadení) dňa 28.06.2012, čo starostka v zmysle § 13a, ods. 5) zákona o obecnom zriadení písomne oznámila obci dňa 02.07.2012.

Podľa môjho názoru, opierajúc sa aj o skúsenosti z inej obce, kde taktiež došlo k zániku mandátu starostu a kde prakticky okamžite zvolal zástupca starostu rokovanie OcZ, bol toto

dostatočný dôvod na to, aby o tom bol oficiálne čo najskôr informovaný ďalší z orgánov obce Zemianske Kostolany, a to obecné zastupiteľstvo.

Tvrdím to, prihliadnuc aj k tomu, že v ďalšej časti § 12, zákona o obecnom zriadení, kde sa pojednáva o rokovaní obecného zastupiteľstva je uvedené, že napr. po voľbách ak predchádzajúci starosta nezvolá do 30 dní zasadnutie OcZ, koná sa toto automaticky 30. pracovný deň od vykonania volieb (§12, ods. 3).

Toto ma len utvrdzuje v mojom presvedčení, že zvolať rokovanie OcZ až dňa 12.09.2012 nebolo správne, zvlášť keď sa zástupca starostky chystal v auguste na dovolenku, a to aj napriek tomu, že bola splnená povinnosť zvolať OcZ **najmenej raz za tri mesiace** (predchádzajúce rokovanie OcZ bolo 19.06.2012).

Samozrejme, že o zvolanie rokovania OcZ mohli požiadať aj poslanci OcZ, ktorý sa však o tomto oficiálne od nového štatutára obce – zástupcu starostky, nedozvedeli.

Zákon NR SR č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z. n. p. v § 2, ods. 2) v prvej vete hovorí, že „Starostovi počas výkonu funkcie patrí dovolenka na zotavenie; na jej účely sa primerane použije osobitný predpis...“

V tomto prípade osobitným predpisom je Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce. Tu je v § 100 Dovolenka, uvedené :

„Zamestnancovi vzniká za podmienok ustanovených týmto zákonom nárok na

- a) dovolenku za kalendárny rok alebo jej pomernú časť,
- b) dovolenku za odpracované dni,
- c) dodatkovú dovolenku,“

Vo vzťahu k pracovníkom sa prednostne používa § 101 Dovolenka za kalendárny rok, kde je uvedené :

„Zamestnanec, ktorý počas nepretržitého trvania pracovného pomeru k tomu istému zamestnávateľovi vykonával u neho prácu **aspoň 60 dní** v kalendárnom roku, má nárok na dovolenku za kalendárny rok, prípadne na jej pomernú časť, ak pracovný pomer netrval nepretržite počas celého kalendárneho roka. Za odpracovaný deň sa považuje deň, v ktorom zamestnanec odpracoval prevažnú časť svojej zmeny. Časti zmien odpracované v rôznych dňoch sa nesčítajú.“

Na základe uvedeného by si teda zamestnanec, v tomto prípade zástupca starostu obce mohol začať čerpať dovolenku až po odpracovaní aspoň 60 dní a nie skôr. Keďže sa tak nestalo **bol** v tomto prípade **porušený § 101 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v z. n. z. d.**

Čo sa týka samotnej kontroly zistil som nasledovné (skutkový stav) :

V roku 2012 bol NR SR schválený zákon č. 50/2012 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 488/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Tento zákon vstúpil do platnosti od 17.02.2012 a účinnosť nadobudol od 01.03.2012.

V zmysle tejto novelizácie Zákona NR SR č. 488/2008 Z. z. o sociálnych službách pribudli obci v zmysle § 78a, § 78b a §110c niektoré nové povinnosti.

V § 78a, sa v ods. 1) píše : „**Obec** v rozsahu svojej pôsobnosti **poskytuje finančný príspevok** na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je

- a) nocľaháreň,
- b) **zariadenie pre seniorov,**
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) denný stacionár.“

V ďalších odsekoch tohto paragrafu sa píše :

„2) **Obec poskytuje finančný príspevok podľa odseku 1, ak ju neverejný poskytovateľ sociálnej služby o poskytnutie tohto finančného príspevku písomne požiada.**

3) Finančný príspevok podľa odseku 1 sa poskytuje vo výške podľa prílohy č. 6, podľa druhu sociálnej služby a počtu miest v zariadení sociálnych služieb.

4) Za príslušnú obec na účely poskytovania finančného príspevku podľa odseku 1 sa považuje obec, v ktorej územnom obvode sa nachádza miesto poskytovania sociálnej služby uvedenej v odseku 1, bez ohľadu na trvalý pobyt prijímateľa sociálnej služby.

5) **Finančný príspevok podľa odseku 1 je financovaný z účelovej dotácie ministerstva, ak odsek 8 neustanovuje inak.**

6) **Obec podáva ministerstvu písomnú žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na účely odsekov 1 až 4.**

7) Obec je povinná poskytnúť neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok podľa odseku 1 najneskôr do 30 kalendárnych dní odo dňa prijatia finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva.

8) Obec v rozsahu svojej pôsobnosti môže z príjmov rozpočtu obce poskytovať finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby za podmienok uvedených v odsekoch 1 až 4 aj neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ak tento finančný príspevok nebol neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby poskytnutý z finančných prostriedkov z účelovej dotácie ministerstva.“

V § 78b sa uvádza aké žiadosti o finančný príspevok sa podávajú na ministerstvo (v našom prípade je to písomná žiadosť uvedená v prílohe č. 8 tohto zákona), čo je prílohou žiadosti, čo má obsahovať zmluva o poskytnutí finančného príspevku na financovanie sociálnej služby a zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov obci na úhradu výdavkov na finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podľa § 78a, ktorú uzatvára ministerstvo s obcou, atď. Pre nás je podstatný ods. 3), kde je uvedené : **„Písomné žiadosti podľa odseku 1 na príslušný rozpočtový rok obec doručuje ministerstvu v dvoch vyhotoveniach najneskôr do 31. augusta predchádzajúceho rozpočtového roka.“**

V § 110c sa v ods. 3) uvádza : **„Písomné žiadosti podľa § 78b ods. 1 na rozpočtový rok 2012 sa doručujú do 31. marca 2012.“**

Toľko ohľadom podstatných náležitostí z novelizácie zákona o sociálnych službách. Ako z predchádzajúceho vyplýva, žiadosť ktorú som preveroval nebola prvá žiadosť o dotáciu podľa tejto novelizácie zákona. Na rok 2012 bola zaslaná žiadosť o finančné prostriedky na úhradu výdavkov na finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby na rok 2012 podľa § 78a, a to v termíne podľa § 110c, ods. 3) a to ešte do 31. marca 2012. Jednalo sa v podstate o mimoriadny termín na podanie žiadosti na rok 2012. Ostatné žiadosti na nasledujúce roky mali byť doručené ministerstvu už v termíne do 31. augusta predchádzajúceho rozpočtového roka. Z toho vyplýva, že v roku 2012 mala obec povinnosť na základe písomnej žiadosti neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytnutie tohto finančného príspevku, požiadať ministerstvo o jeho poskytnutie, a to nielen na rok 2012, ale aj na rok 2013, vo vyššie uvedených termínoch.

Tu môžeme namietať, že podávanie dvoch žiadostí v jednom roku na dva roky a to na aktuálny rozpočtový rok, ako aj na nasledujúci rozpočtový rok je síce máťúce, avšak

v novelizácii zákona o sociálnych službách je to uvedené jasne a nakoniec neznalosť zákona neospravedlňuje.

Na túto povinnosť obce ju v zmysle zákona svojim listom číslo FP5/2012 zo dňa 6.8.2012, upozornil v zmysle § 78a, ods. 2) aj žiadateľ o poskytnutie finančného príspevku, ktorým je Stredisko sociálnych služieb Kanianka n. o., Nová 596, 972 17 Kanianka, IČO 36119539, DIČ 2021743768. **Tento list bol obcou Zemianske Kostolany prijatý dňa 08.08.2012 pod podacím číslom 1031/12 a bol v zmysle registratúrneho poriadku obce pridelený na vybavenie Ing. Goranovi Kovačovi – zástupcovi starostu.**

Vzhľadom k tomu, že aj keď žiadosť na ministerstvo písala, a to ešte dňa 10.08.2012 podľa svojho vyjadrenia Ing. Martina Tonhauzerová, ktorá však takúto činnosť nemá priamo zakotvenú v pracovnej náplni, a ani jej nebola pridelená pôvodná žiadosť zo SSS Kanianka n. o., mám za to, že jej vybavenie mal dosledovať štatutár obce, čo sa však nestalo.

Žiadosť obce Zemianske Kostolany o finančné prostriedky na úhradu výdavkov na finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bola na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) zaslaná až dňa 14.09.2012. Ministerstvo ju obdržalo až 19.09.2012 a zaregistrovalo pod podacím číslom 41119/2012 a následne nám ju vrátilo dňa 04.10.2012 s tým, že nakoľko bola doručená po termíne, ktorým bol 31.08.2012, nemôže ju v zmysle zákona akceptovať. Tento list obec prijala 09.10.2012 a je zaregistrovaný pod podacím číslom 1252/2012. Tento list bol pridelený už Ing. Tonhauzerovej.

Týmto neskorým zaslaním žiadosti na ministerstvo obec porušila niektoré ustanovenia paragrafov 78a a 78b zákona č. 488/2008 Z. z. o sociálnych službách v z. n. z. d.

Čo sa týka samotného vybavenia „Žiadosti o finančné prostriedky na úhradu výdavkov na finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby“ podľa prílohy č. 8 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení zákona č. 50/2012 Z. z. podľa Registratúrneho poriadku obce Zemianske Kostolany by ju mal vybaviť zamestnanec poverený vybavením vecí – ďalej len „spracovateľ“.

V „Registratúrnom poriadku obce Zemianske Kostolany“, ktorý bol spracovaný v zmysle zákona NR SR č. 395/2002 z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d., a schválený obecným zastupiteľstvom dňa 20.04.2005 uznesením č. 44/05 a následne schválený Ministerstvom vnútra SR, Štátnym archívom v Nitre, pobočka Bojnice, listom zo dňa 27.06.2005 č. A/VI-2/2005-514, sú uvedené nasledovné povinnosti :

Podľa článku 4, ods. 1) a 2) zásielky, ktoré zamestnanec podateľne otvorí a záznam označí odtlačkom prezentačnej pečiatky sa následne zaevidujú v denníku. **O prípadných nedostatkoch odosielateľa vyrozumie zamestnanec poverený vybavením vecí – spracovateľ.**

V čl. 6, ods. 9) je uvedené, že : „Záznamy sa nesmú odovzdať spracovateľovi bez zaevidovania v denníku.“

V čl. 8, ods. 1) je uvedené : „Po vykonaní zápisov v denníku sa registratúrne záznamy odovzdávajú podľa pokynov vedúceho organizačného útvaru spracovateľom.“

V ods. 2) je zas uvedené, že : „**Spracovateľ je zodpovedný za ochranu registratúrnych záznamov, ktoré prevzal.**“

List číslo FP5/2012 zo dňa 6.8.2012, ktorý Stredisko sociálnych služieb Kanianka n. o., Ulica nová 596, 972 17 Kanianka, ktorý bol doručený do podateľne obce Zemianske Kostolany, Obecný úrad ulica 4. Apríla 60/28, 972 43 Zemianske Kostolany a zaevidovaný pod podacím

číslo 1031/12 dňa 08.08.2012 vo veci : „Finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby na rok 2013“ bol pridelený na vybavenie Ing. Goranovi Kovačovi. SSS n. o. Kanianka v liste žiada obec Zemianske Kostol'any v zmysle novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov o zabezpečenie finančného príspevku na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby pre rok 2013, pre obyvateľov ich sociálneho zariadenia „Zariadenia pre seniorov Zemianske Kostol'any“ so sídlom na Ul. Kpt. Weinholda č. 24, 972 43 Zemianske Kostol'any, na 35 miest v celkovej výške 134 400 €. V prílohe k listu boli priložené nasledovné doklady :

- Výpis z registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby
- Výpis z registra na Trenčianskom samosprávnom kraji
- Príloha č. 8 k zákonu č. 488/2008 Z. z. – podklady od neverejného poskytovateľa

V podstate stačilo len doplniť údaje za obec a list s prílohami odoslať na ministerstvo.

Účtovníčka obce Ing. Martina Tonhauzerová sa k tomu ústne vyjadrila tak, že ešte 10.08.2012 doplnila údaje za obec a tak údajne pripravila žiadosť na odoslanie, čo sa však v tomto termíne nestalo. Bola mi predložená aj kópia žiadosti obce s vyznačením uvedeného dátumu, ktorá však nebola podpísaná štatutárom a nebolo jej ani pridelené číslo spisu podľa registratúrneho poriadku obce.

Tu nastúpila ďalšia rada okolností, ktoré ovplyvnili včasné vybavenie tejto žiadosti. Jednak to bol nástup zástupcu starostu na dovolenku v období od 17. – 31.08.2012 a nedostatočné poverenie jeho zastupovaním v tomto období.

Ohľadom dovolenky som svoje zistenia uviedol už vyššie. Čo sa týka zastupovania zástupcu starostky, zistil som nasledovné :

Zástupca starostky Ing. Goran Kovač splnomocnil síce v období od 17.8.2012 do 31.8.2012 zastupovaním vo vymedzených veciach pána Valenta Oršulu, kde bolo uvedené aj „podpisovanie rozhodnutí na úseku sociálnych vecí“, ďalej „podpisovanie objednávok“ a „podpisovanie bežnej korešpondencie“ atď., avšak neupozornil ho zvlášť na tento nedotiahnutý prípad. Táto „Dohoda o plnomocenstve“ zo dňa 16.8.2012 však **neprešla cez registratúrny denník obce, čím boli porušené ustanovenia Registratúrneho poriadku obce Zemianske Kostol'any, ako aj ustanovenia zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d.**

V „Registratúrnom poriadku“ sa v prvej časti, v čl. 1, ods. 1) píše : „Registratúrny poriadok obce Zemianske Kostol'any upravuje postup organizačných útvarov obce Zemianske Kostol'any (ďalej len obec“) pri správe registratúry, a to najmä **pri organizovaní manipulácie so záznamami a spismi**, ako aj pri náležitom a pravidelnom vyradovaní spisov.“

Ďalej sa v ods. 2) píše : „**Starosta obce dôsledne dbá, aby každý zamestnanec dodržiaval pri správe registratúry ustanovenia registratúrneho poriadku, a to v rozsahu primeranom svojim pracovným povinnostiam.**“

Prvá veta ods. 4) znie : „Obec a zariadenie (myslí sa tým MŠ) spravujú registratúru tak, aby nedošlo k poškodeniu, zničeniu, strate alebo neoprávnenému použitiu záznamov.“

V čl. 2 Základné pojmy, je uvedené :

„v ods. 1) Správa registratúry na účely tohto registratúrneho poriadku je organizovanie manipulácie so záznamami a spismi /prijímanie, triedenie, **evidovanie**, obch, **tvorba**, vyradovanie odosielanie záznamov a ukladanie, ochrana a vyradovanie spisov (registratúrnych záznamov)/, ako aj náležité personálne obsadenie, priestorové a materiálo-technické zabezpečenie registratúry úradu. Súčasťou správy registratúry je aj príprava registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu.“

V ods. 2) **Záznam je písomná, obrazová, zvuková a iným spôsobom zaznamenaná informácia, ktorá pochádza z činnosti úradu alebo bola obci doručená.**

V ods. 3) **Registratúrny záznam je informácia, ktorý obec zaevidovala v registratúrnom denníku.**

Ods. 6) Registratúra je súbor všetkých registratúrnych záznamov **pochádzajúcich z činnosti obce** a všetkých záznamov obci doručených, ktoré boli zaevidované v registratúrnom denníku a bolo im pridelené číslo spisu. Súčasťou registratúry je aj registratúrny denník a registre.

Ods. 7) Registratúrny denník je základná evidenčná pomôcka správy registratúry. Obsahuje údaje o prijatí, **tvorbe, vybavení**, odoslani registratúrnych záznamov a uložení a vyradení spisov.

Ods. 10) Registratúrny plán je pomôcka na účelné a systematické označovanie a ukladanie spisov. Pridelením registratúrnej značky určuje spisom miesto v registratúre, ďalej určuje spisom znak hodnoty a lehotu uloženia.

Ods. 12) Registratúrne stredisko je miesto, kde sa ukladajú a ochraňujú uzatvorené spisy obce do uplynutia predpísaných lehôt uloženia a do ich vyradenia.“

V tretej časti – Evidencia záznamov v denníku, sa v čl. 5, ods. 2) uvádza : „V registratúrnom denníku (ďalej len „denník“) sa evidujú záznamy pochádzajúce z činnosti obce, t. j. záznamy obce doručené a ich vybavenia, **ako aj záznamy vznikajúce z vlastného podnetu obce** (ex off).“

V ods. 3) sa píše : „Denník sa vedie tak, aby priebežne poskytoval úplné a presné, časove a vecne aktuálne údaje o evidovaných záznamoch.“

V čl. 6, ods. 6) sa ďalej uvádza : „**V denníku sa eviduje aj obeh záznamov medzi organizačnými útvarmi.**“

Z vyššie uvedeného je snáď dostatočne jasné, že aj všetky záznamy ktoré pochádzajú z činnosti obce podliehajú pod správu registratúry obce, a teda prechádzajú cez registratúrne stredisko obce, kde im musí byť pridelená registratúrna značka. **Toto sa v tomto prípade nestalo.**

Skúmal som aj mieru zavinenia ostatných pracovníkov obce na neskorom doručení predmetnej žiadosti na ministerstvo.

Čo sa týka pracovných náplní, tak činnosť ohľadom zabezpečenia dotácií z ministerstva, tu nemá zakomponovanú priamo ani jeden pracovník. Najbližšie k tomu sú nasledovné úlohy z pracovnej náplne Ing. Martiny Tonhauzerovej :

- Vypracováva daňové priznania a podklady pre finančné a daňové úhrady
- Eviduje, zaúčtováva dotácie zo štátneho rozpočtu
- Vypracováva ročné zúčtovanie dotácií zo ŠR
- Zabezpečuje a pripravuje podklady pre opatrovateľskú službu a stravovanie dôchodcov
- Vykonáva včas práce pridelené starostkou obce

Skúmal som aj to, či náhodou nepochybil Spoločný obecný úrad Nováky. V „Zmluve o zriadení spoločného obecného úradu“ zo dňa 31.12.2012 je síce v čl. II Predmet zmluvy okrem iného uvedené, že : „ Predmetom zmluvy je vytvorenie spoločného obecného úradu (ďalej len SOÚ) podľa § 20a, zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, na zabezpečenie ods. 4) výkonu opatrovateľskej služby podľa zákona č. 195/1998 Z. z., o sociálnej pomoci v platnom znení v obciach, ktoré sú účastníkmi zmluvy.“

Škoda len že pri uzatváraní tejto zmluvy si nikto nevšimol, že zákon č. 195/1998 Z. z. bol už v roku 2008 zrušený zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších

predpisov. Podľa článku IX., ods. 1) má každý účastník zmluvy okrem iného právo na poskytovanie služieb, ktoré sú predmetom zmluvy. Škoda len, že celá činnosť SOÚ na úseku opatrovateľskej služby, je viac menej zameraná len na opatrovateľskú službu, snáď len na odrážku 16, kde je uvedené :

- „spolupracuje s ďalšími štátnymi orgánmi, organizáciami, obcami, občianskymi iniciatívami a ďalšími subjektmi, ktoré sa podieľajú na riešení sociálnej pomoci“

Keďže som ani v pracovných náplniach zamestnancov úradu, ani v zmluve o zriadení SOÚ nenašiel priamu zodpovednosť za túto „Žiadosť o finančné prostriedky na úhradu výdavkov na finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby“, vrátil som sa späť k Registratúrnemu poriadku obce Zemianske Kostolany a k zákonu o obecnom zriadení.

V registratúrnom poriadku sa ešte v čl. 4, ods. 7) píše, že : „Zásielky účtovnej povahy (dodávateľské faktúry, listové dožiadania o úhradu) sa po prijatí a označení odtlačkom prezentačnej pečiatky pridelia priamo príslušnému organizačnému útvaru (učtárni), ktorý vedie ich evidenciu.“ V podstate mohla byť táto žiadosť pridelená aj Ing. Martine Tonhauzerovej. **Nebolo jej to však oficiálne pridelené na vybavenie.** Menovaná bola následne v čase od 27.08. do 31.08.2012 na riadnej dovolenke.

Toto nakoniec nie je ani žiadosť o priamu úhradu finančných prostriedkov z rozpočtu obce, ale je to žiadosť, aby obec v zmysle zákona zabezpečila finančné prostriedky dotáciu - z MPSVR SR na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby pre „Zariadenie pre seniorov Zemianske Kostolany“, a to až na rok 2013.

Nakoľko v čase obdržania listu od SSS n. o. Kaniačka so žiadosťou o dotáciu bola v čase od 01.08.2012 do 10.08.2012 na riadnej dovolenke Ing. Jana Školíková, ktorá mala v tom čase v pracovnej náplni vedenie registratúrneho denníka a vedenie archívu, bol predmetný list pridelený, pre mňa neznámym pracovníkom, Ing. Goranovi Kovačovi. Tento to nijako nespochybnil, nakoľko v registratúrnom denníku nedošlo k žiadnej oprave tohto zápisu v zmysle čl. 5, ods. 7), kde je uvedené, že : „V denníku sa vyplňajú všetky údaje podľa predtlaču. **Chybné zápisy sa škrtnú** takým spôsobom, aby zostali čitateľné.“ V zmysle vyššie uvedeného mám zato, že zodpovedným za vybavenie stále ostáva zástupca starostu Ing. Goran Kovač, ktorý je uvedený ako jediný na registratúrnom zázname.

Určiť „spracovateľa“ je veľmi dôležité na vyhodnotenie vybavenia spisu. Spisy sa v zmysle štvrtej časti, čl. 9, vybavujú nasledovne :

Ods. 1) „**Spisy sa vybavujú v lehotách ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi, inak lehotu určí príslušný vedúci zamestnanec v závislosti od naliehavosti a náročnosti vybavenia veci. Určená lehota sa vyznačí na spisovom obale i v denníku.**“

Túto povinnosť si obec taktiež nesplnila.

Ods. 3) „**Spracovateľ zodpovedá za vecnú aj jazykovú správnosť, ako aj za formálnu stránku vybavenia spisov. Ak si to vybavenie veci vyžiada, zabezpečí súčinnosť organizačných útvarov alebo iných orgánov alebo organizácií.**“

Ods. 4) „**Spracovateľ je povinný prideliť spisu registratúrnu značku, znak hodnoty a lehotu uloženia, vyznačiť spôsob jeho vybavenia, dať pokyny na odoslanie vybavenia a určiť ďalší pohyb spisu.**“

Na vybavovanie spisov priamo nadväzuje čl. 10, Tvorba záznamu. V ods. 1) je uvedené : „Spracovateľ uvedie na koncepte vybavenia všetky nevyhnutné informácie, a to :

- a) presnú adresu adresáta, číslo spisu, pod ktorým podanie vybavuje, číslo podania, na ktoré odpovedá, stručné označenie veci,
- b) **naliehavosť a spôsob odoslania záznamu,**

- c) počet výtlačkov, ktorý má byť vyhotovený,
- d) rozdeľovník adresátov, ktorým má byť vyhotovenie zaslané,
- e) jednotlivé odoslania, ak sú rozdielne pre jednotlivých adresátov,
- f) pokyn, ako má byť so spismi po odoslaní naložené (napr. „a/a, „späť“ a pod.).“

Ods. 2) **„Starosta obce skontroluje vybavenie podania spracovateľom. Zodpovedá za posúdenie vybavenia z vecného a odborného hľadiska, ako aj z hľadiska dodržania právnych a iných predpisov.“**

Ak by sme aj pripustili, že starosta (zástupca starostu) by nemal byť súčasne aj „spracovateľom“, ods. 2) jednoznačne hovorí o jeho zodpovednosti. V malých, ale aj vo väčších obciach ako sú Zemianske Kostolany, je bežnou praxou, že starostovia vybavujú ako „spracovatelia“ rôznu písomnú agendu.

Spracovateľ ani starosta obce (čo je tu tá istá osoba) si v tomto prípade nesplnil povinnosti v zmysle „Registratúrneho poriadku obce Zemianske Kostolany“.

V zákone SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení sú v § 13 uvedené aj ďalšie úlohy starostu, napr. :

- je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce
- vykonáva obecnú správu
- **zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom**, k právnickým a fyzickým osobám
- rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom, alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu, atď.

V ods. 5) je ešte uvedené : „Starosta je štatutárnym orgánom obce. Starosta môže rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy písomne poveriť zamestnanca obce. Poverený zamestnanec obce rozhoduje v mene obce **v rozsahu vymedzenom v písomnom poverení.**“

Ak by bol zástupca bývalej starostky obce písomne poveril pracovníčku obce, aby v mene obce rozhodla o tejto záležitosti a ona by to neurobila, bol by to celkom iný a jednoznačný prípad. To isté by platilo, ak by on podpísal údajne pripravenú žiadosť na ministerstvo a pracovníčka obce by ju zabudla odoslať. Keďže však zástupca starostky pred svojim odchodom na dovolenku tento dokument nepodpísal a ani v dohode o plnomocenstve ktorú uzavrel s pánom Valentom Oršulom sa konkrétne tento prípad neuvádza, nemôže sa zo svojej zodpovednosti zástupca bývalej starostky obce podľa môjho názoru vyviníť.

Už jeho odchodom na dovolenku dňa 17.8.2012 zanikla prakticky, až do jeho návratu do úradu v septembri 2012, možnosť podpísať túto žiadosť, nakoľko žiadny pracovník úradu na to nebol splnomocnený a pán Valent Oršula bol splnomocnený zastupovaním vo veci „podpisovania rozhodnutí na úseku sociálnych vecí“. Tento právny úkon však nie je totožný s rozhodnutím. Uvedené splnomocnenie (Dohoda o plnomocenstve) však ani neprešlo cez registratúrny denník obce. Osobne sa domnievam, že ministerstvu by nepostačovala žiadosť o poskytnutie 134 400 €, ktorá by bola podpísaná namiesto štatutárom obce – starostom, len zástupcom zástupcu starostu, bez priloženého konkrétneho splnomocnenia na tento konkrétny úkon, samozrejme ktorá by prešla aj cez registratúru obce.

Objektívne však musím tiež povedať že mal byť vytvorený spisový obal, kde by boli zaznamenané všetky úkony ohľadom nakladania s týmto spisom vrátane vykonania predbežnej finančnej kontroly v zmysle zákona NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d.

Nakoľko nedošlo pri vybavovaní tejto žiadosti ani k jej overeniu predbežnou finančnou kontrolou, bol tým zároveň porušený zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. z. d.

Čo sa týka ďalšej mravčej práce jednak žiadateľa o dotáciu SSS, n. o. Kanianka, tak aj zástupcov obce počnúc ešte zástupcom bývalej starostky Ing. Goranom Kovačom, ale hlavne novej pani starostky Ing. Jany Školíkovej, ktorej sa napokon takmer po celoročnom úsilí podarilo vybaviť pre obec tieto finančné prostriedky zo ŠR, je však vo vzťahu k tejto kontrole irelevantné. Mojou snahou bolo, odhaliť príčiny vzniku tejto situácie, aby sa mohli prijať také nápravné opatrenia, ktoré by v budúcnosti zamedzili vzniku takýchto situácií.

Je nakoniec dobré, že sa podarilo vybaviť tieto finančné prostriedky z rezervy vlády SR a to až cez premiéra SR pána Roberta Fica, avšak mohli sme sa vyhnúť značným stresom počas celého roku 2013, ktoré zbytočne polarizovali obyvateľov obce Zemianske Kostolany.

Nehovoriac o tom, že ak by týmto konaním obci vznikla škoda značného rozsahu mala by táto správa určite ešte aj trestno-právnu rovinu.

V Prievidzi dňa 31.12.2013

Ing. Jozef Krett
Hlavný kontrolór obce Zemianske Kostolany